

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010). Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386>. Luettu 7.9.2014.

O'Neill, Megan & Daniel J McCarthy (2014). (Re) negotiating police culture through partnership working: Trust, compromise and the 'new' pragmatism. *Criminology & Criminal Justice* 2014, Vol. 14 (2), 143–159. DOI: 10.1177/1748895812469381. Luettu 7.9.2014.

McLaughlin, Hugh, Henny Reubsæet & Sari Vanhanen (2011). Introduction. Elli Heikkilä, Manon Danker, Emilio Cómez, Ciriano Hugh, McLaughlin, Hugh & Henny, Reubsæet (toim.) *Working Together for Better Integration – Immigrants, Police and Social*

Work. Migration Studies C18. Turku, Institute of Migration. 7–17. Saatavilla: <http://www.migrationinstitute.fi/files/ips-c18.pdf>. Luettu 14.2.2017.

Virta, Sirpa (2012). Lähipoliisitoiminta muuttuvassa toimintaympäristössä. Honkonen, Risto & Vesa Muttilainen (toim.), Poliisin toimintaympäristö: Poliisiammattikorkeakoulun katsaus 2012. Poliisiammattikorkeakoulun raportteja. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu, 132–140.

Vuori, Jaana (2015). Kotouttaminen arjen kansalaisuuden rakentamisena. *Yhteiskuntaopoliittika*, 80 (2015), 35–404.

Kolumni

Pasi Saukkonen

Erikoistutkija, dosentti
Helsingin kaupungin tietokeskus
pasi.saukkonen@hel.fi
<https://pasisaukkonen.wordpress.com/>

Älkää unohtako muuttoliikettä

Kuluneen kuukauden sisällä ei ole tullut paljon kotona nukuttua. Joulunalusviikko meni Kolkatassa (entinen Kalkutta), suurimmaksi osaksi seminaarissa, joka käsitteli rajoja, väkivaltaa, liikkuvuutta ja identiteettiä. Nyt odotan Münchenin lentokentällä lähteväksi konetta takaisin Suomeen. Viime päivät olen ollut projektimatalla hakemassa kotouttamisen hyviä käytäntöjä Nürnbergistä, Erlangenista ja Augsburgista. Siinä välissä käytiin Kangasalan maaseudulla ja Oulun kaupungissa sukulaisia tapaamassa.

Tämä on ollut hyvää valmistautumista ensi viikolla alkavalle kurssille yliopistolla, joka käsittelee kansainvälistä muuttoliikettä ja eurooppalaisia yhteiskuntia. Paitsi että on ollut itse liikkeellä monenlaisilla menopeleillä, on nähnyt lyhyessä ajassa erilaisia olosuhteita ja ajatellut ihmisten liikkuvuutta useista näkökulmista. Hetkeäkään ei tarvitse ajatella, etteivätkö tuo kurssi ja muut työt muuttoliikkeen parissa olisi tärkeitä ja ajankohtaisia.

Muuttoliike jaetaan usein maansisäiseen ja kansainväliseen muuttoon. Se on monel-

la tapaa perusteltuakin, mutta varsinkin Intian-matkalta saatujen tietojen ja kokemusten vuoksi pidän jakoa nyt myös turhan rajoittavana. Ihmisten liikkuvuudesta ja mobiilista maailmasta sekä etenkin kaupungeista saa kokonaisvaltaisemman ja muutenkin paremman kuvan, kun ymmärtää, että muuttoliike maan sisällä voi myös olla iso muutos sekä muuttajalle että muuton lähtö- ja kohdepaikkakunnalle.

Myös suuri osa tapaamistani saksalaisista oli alun perin muualta kuin Baijerista, ja monesti tuli esille, kuinka erilaista elämä toisaalla oli. Liittovaltiossa on paikoin suuria eroja hallinnon ja julkisten palvelujen järjestämisessä, mikä näkyy selvästi kotouttamispolitiikoissakin. Mutta monet puhuivat myös syvällisistä kulttuurisista eroista: kielestä, uskonnosta ja muusta kulttuurista. Joku maahanmuuttajia eri puolella Suomea paljon tavannut kertoi vastikään, että myös meillä toisista afgaani-nuorista oli tullut kovin savolaismaisia, toisista taas käyttäytymiseltään juroja satakuntalaisia tai hitaita hämäläisiä.

Tällä hetkellä eniten mietityttää kuitenkin saksalaisista vierailupaikkakunnista lukemani tilastotiedot. Näissä suurehkoissa kaupungeissa ulkomaalaisten osuus on jo sinänsä melko korkea, esimerkiksi Nürnbergissä noin 21 %. Kun mukaan lasketaan myös Saksan kansalaisuuden saaneet, päästään huomattavasti korkeampiin prosenttilukuihin. Kaupungin alle 15-vuotiaasta väestöstä lähes kaksi kolmasosaa on maahanmuuttotaustaisia. Jos asiaa haluaa sillä lailla katsoa, ja havaintoja tietyllä tavalla korostaa, niin Thilo Sarazzinin väitteelle, jonka mukaan Saksa on lakkauttamassa itsensä, voi löytää perusteluja.

Onneksi kaikki eivät kuitenkaan halua nähdä kehitystä niin. Saksa luopui vasta muutama vuosi sitten epärealistisesta ajattelumallistaan, jonka mukaan muuttoliike ei muuta saksalaista yhteiskuntaa, koska vierastyöläiset ja pakolaiset lähtevät pian pois. Tapaamisistamme huokui paikallisten vahva toimintatarve, että nyt pitää tehdä kaikki mahdollinen maahanmuuttajien ja heidän jälkeläistensä kotoutumiseksi. Pai-

kallisella tasolla oli toki muutenkin jo pitkään eletty liittovaltion johtajia realistisemmassa maailmassa.

Meillä Suomessa puitteet ovat jo pitkään olleet kunnossa, mutta käytännön toteutus on jäänyt vajaaksi, paikoin pelkäksi puheeksi. Vuoden 2015 turvapaikanhakijoiden saapumisen hyvä puoli oli siinä, että entistä useammat ihmiset julkisessa hallinnossa, yritys-elämässä ja politiikassakin havahtuivat siihen, että maahanmuuttoasiat ovat isoja ja tärkeitä ja että niistä pitää hankkia tietoja ja taitoja.

Nyt on olemassa riski, että he vaipuvat takaisin uneensa, jossa Suomi on kaukana maailman melskeestä. Turvapaikanhakijoita tuli Suomeen viime vuonna vain noin 6 000 henkeä, Euroopan unionin sisäiset siirrot mukaan lukien. Suuri osa heistä ja aikaisemmin tulleista ei tule oleskelulupaa Suomesta saamaan. Perheen yhdistäminen on tehty maahan tulijoille erittäin vaikeaksi. Tähän voidaan lisätä vielä inkeriläisten paluumuuton loppuminen ja virolaisten Suomea kohtaan kokeman kiinnostuksen selvä hiipuminen. Liikkuvuuden muuten vahvasti määrittämässä maailmassa Suomesta voikin tulla (taas) vihoviimeinen periferia, jonne harvat halukkaat eivät pääse, eivätkä muut ole siitä edes kiinnostuneita.

Oraalle noussut kiinnostus voi siten lopahattaa saman tien, ja se olisi harmillista. Muutto Suomeen ei kuitenkaan kokonaan lopu, ja tähänastiset tulijat muuttavat Suomea pitkälle tulevaisuuteen. Meillä tarvitaan reilusti lisää enemmän osaamista ja osaajia muuttoliikkeen, kotoutumisen ja monikulttuurisuuden alueille. Samoin enemmän osallistujia keskustelemaan yhteiskunnan tulevaisuudesta. Todennäköisesti Suomen pitäisi myös pyrkiä toden teolla rekrytoimaan ihmisiä ulkomailta työvoiman tarpeen korvaamiseksi.

Tämän lehden lukijoille ei tarvitse muistuttaa, että muuttoliikettä ei saa unohtaa. Mutta muun Suomen suuntaan tämä toive tuntuu juuri nyt erittäin tarpeelliselta.